

Spotkanie koordynacyjne

PROTOKÓŁ

Data: 23.05.2024 (czwartek)

Godzina: 11.00 – 13.00

Miejsce: Lubelski Urząd Wojewódzki w Lublinie, sala kolumnowa

Najważniejsze punkty agendy

Wstęp i przywitanie uczestników/czek

Andrzej Maj – Wicewojewoda Lubelski

- Spotkanie otworzył Wicewojewoda Lubelski Andrzej Maj. Wystąpienie zostało rozpoczęte od przedstawienia aktualnego statusu projektu nowelizacji Ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, która została przyjęta przez Senat i czeka na podpis Prezydenta RP.
- Wicewojewoda przedstawił agendę spotkania, w szczególności punkty w bezpośredni sposób wynikające z nadchodzących zmian prawnych, podkreślając wagę poszczególnych tematów.

Marco Procaccini – Dyrektor Biura Terenowego UNHCR w Lublinie

- Marco Procaccini odniósł się do procedowanej nowelizacji ustawy, wskazując szereg pozytywnych rozwiązań oraz podkreślając obszary wymagające dyskusji. W swojej wypowiedzi nawiązał do poprzedniego spotkania koordynacyjnego podczas którego w szczegółowy sposób omówiona została nowelizacja ustawy.
- Okres przejściowy polegający na wdrażaniu zmian dotyczących mieszkalnictwa będzie wyzwaniem, przede wszystkim dla władz lokalnych, ale także dla organizacji pozarządowych wspierających uchodźców w zbiorowym zakwaterowaniu. Lubelska Grupa Koordynacyjna będzie odgrywać bardzo ważną rolę we wdrażaniu zmian prawnych, zapewniając umiejscowienie ochrony i godności uchodźców w centrum. UNHCR wyraża gotowość we wspieraniu Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego, samorządów i organizacji pozarządowych w tym procesie.
- Nowelizacja wprowadza również pewne zmiany dotyczące edukacji. Proponujemy aby na kolejnym spotkaniu koordynacyjnym część spotkania została poświęcona edukacji. Korzystając z obecności Kuratorium Oświaty w Lublinie, poprosimy o przedstawienie aktualnego stanu i wyzwań związanych z zapisywaniem Ukraińskich dzieci do polskiego systemu edukacji.
- Sytuacja na granicy polsko – ukraińskiej jest stabilna. Dzienni przepływ w obydwie strony utrzymuje się na poziomie ok 7500 osób z UKR do PL i z PL do UKR. 9% osób spośród wjeżdżających do Polski to osoby deklarujące wjazd jako ewakuację. Profile osób

przekraczających granicę pozostają bez zmian, przede wszystkim są to kobiety i dzieci oraz osoby starsze.

Aktualna sytuacja w miejscach zbiorowego zakwaterowania w województwie lubelskim

Kamil Raczyński – UNHCR

- Dane zaprezentowane przez UNHCR różnią się w minimalnym stopniu od danych, które zaprezentuje LUW w Lublinie z uwagi na dodanie dwóch miejsc zbiorowego zakwaterowania do statystyk (Dom Uchodźcy w Lublinie oraz miejsce zbiorowego zakwaterowania w Wojciechowie).
- Od stycznia 2023 roku liczba uchodźców przebywających w punktach zbiorowego zakwaterowania na podstawie artykułu 12, stale malała. Od października 2023 liczba ta utrzymuje się na poziomie ok. 2800 osób. 8,1% spośród aktywnych numerów PESEL UKR (35 405 osób) przebywa w miejscach zbiorowego zakwaterowania.
- 102 aktywne miejsca finansowane na podstawie art. 12 oraz 2 obiekty finansowane z innych źródeł, w tym 45 obiektów w których przebywa 10 lub mniej osób. 76% obiektów to mikro obiekty lub małe obiekty (pomiędzy 1-30 mieszkańców). 13 obiektów jest wyspecjalizowanych do opieki nad osobami wymagającymi szczególnego wsparcia (319 osób).
- W województwie lubelskim przebywa największy odsetek uchodźców zakwaterowanych w specjalistycznych ośrodkach – 11,3%, w tym 3 Domy Pomocy Społecznej, 8 placówek zbiorowego zakwaterowania ze znaczną liczbą osób przewlekle chorych, starszych i ich opiekunów, 1 ośrodek dla dzieci ze spektrum autyzmu, 1 ośrodek dla dzieci ze specyficznymi potrzebami.
- Od lipca 2022 roku UNHCR odwiedziła 164 miejsca zbiorowego zakwaterowania w celu monitorowania ochrony, dyskusji w grupach fokusowych, oceny partycypacyjnej, sesji informacyjnych, skierowań do programu wsparcia finansowego czy zapewnienia informacji na temat usług dostępnych w województwie.

Renata Rojek – Lubelski Urząd Wojewódzki w Lublinie

- Należy mieć na uwadze możliwości różnych scenariuszy. Nowelizacja Ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa pozostawia na tyle elastyczności, że w przypadku wzmożonego napływu uchodźców, LUW w Lublinie w bardzo krótkim czasie jest w stanie aktywować odpowiednią ilość miejsc w zbiorowym zakwaterowaniu.
- Według stanu na 15.05.2024 liczba obiektów zbiorowego zakwaterowania wynosi 117 (w tym 8 zawieszonych oraz 8 niezamieszkanymi). Od stycznia 2024 liczba obiektów zmniejszyła się o 18 (ze 135 do 117). Liczba dostępnych miejsc zmniejszyła się o 408 (z 4590 do 4182). W okresie od 17.04.2024 do 15.05.2024 r. ośrodki opuściło 53 osoby, przyjęto natomiast 75 osób.
- 1273 osoby przebywają w zakwaterowaniu prywatnym, tzw. 40+. Najwięcej osób mieszka w Lublinie – 440, Świdniku – 92, Białej Podlaskiej – 68 i Zamościu – 42. Nowelizacja zakłada wygaszenie świadczeń związanych z rekompensatą kosztów pobytu i wyżywienia uchodźców

wojennych, ponoszonych przez właścicieli lokali prywatnych, które obecnie przysługują na podstawie art. 13. Osoby, które dotychczas przebywały w tzw. prywatnym zakwaterowaniu, będą mogły zamieszkać w obiektach zakwaterowania zbiorowego, jeśli nie będą w stanie znaleźć sobie odpowiedniego mieszkania we własny zakresie.

- 93% osób (2615) mieszkających w zbiorowym zakwaterowaniu (art. 12) jest zwolnionych z partycypacji w kosztach pomocy. 6% osób (161) partycypuje w kosztach pomocy, 1% osób (31) nie podlega obowiązkowi partycypacji z uwagi na przebywanie w ośrodku poniżej 120 dni. Spośród osób zwolnionych z partycypacji, 51% (1329) to osoby małoletnie, 13% (594) jest zwolnionych ze względu na trudną sytuację życiową (przesłanki humanitarne), 10% (266) to osoby starsze, 8% (213) osób posiada niepełnosprawność, 5% (127) to samotne matki z 3 i więcej dzieci, 2% (45) sprawuje opiekę nad osobami z niepełnosprawnościami, 1% (26) to kobiety w ciąży i wychowujące dzieci do 12 miesiąca życia oraz 1% (15) to tymczasowi opiekunowie.

Maria Mazur – Lubelski Urząd Wojewódzki w Lublinie

- LUW w Lublinie otrzymuje już pierwsze zgłoszenia dotyczące obaw związanych z zamykaniem punktów zbiorowego zakwaterowania, a także pytań związanych z tym, gdzie uchodźcy mogą się zgłosić w celu zakwaterowania w przyszłości. W takim wypadku LUW w Lublinie, przy współpracy z daną gminą, stara się zapewnić możliwość pozostania danych osób w konkretnej gminie. Brana jest pod uwagę sytuacja życiowa, np. uczęszczanie do szkoły w danej lokalizacji. W przypadku zaistnienia dodatkowych okoliczności, sprawy są rozstrzygane indywidualnie.

Prezentacja raportu IOM „Potrzeby i wyzwania związane z zakwaterowaniem prywatnym”

Karina Padshakh – IOM

- IOM Polska przeprowadziła badanie w celu oceny postępów i potrzeb związanych z integracją ekonomiczną i społeczną uchodźców z Ukrainy w Polsce. Raport zawiera szczegółowy przegląd potrzeb i potencjalnych słabości ukraińskich uchodźców w Polsce, którzy przebywają poza zakwaterowaniem zbiorowym, tj. tych, którzy są goszczeni w domach prywatnych lub w domach prywatnych lub samodzielnie.
- Respondenci goszczeni przez lokalne rodziny (niebędące krewnymi) zgłosili najwyższy poziom niezaspokojonych potrzeb w porównaniu z osobami mieszkającymi w innych rodzajach zakwaterowania prywatnego i zbiorowego. 45% z nich potrzebowało długoterminowego zakwaterowania, 42% potrzebowało dostępu do opieki medycznej, a 40% zgłosiło potrzebę pomocy w znalezieniu zatrudnienia. Osoby goszczone przez krewnych lub znajomych miały najniższy wskaźnik zatrudnienia (27%), podczas gdy osoby wynajmujące własne zakwaterowanie miały najwyższy (66%). Aż 80% osób goszczonych przez lokalną rodzinę nie byłoby w stanie pozwolić sobie na wydatek rzędu 1000 PLN.
- Spośród osób korzystających z zakwaterowania prywatnego 62% napotkało bariery w dostępie do opieki medycznej. Dostęp do opieki medycznej był drugą najczęściej zgłaszaną potrzebą (42%) wśród osób zakwaterowanych u lokalnej rodziny.

- Ponad 50% respondentów w wynajmowanych mieszkaniach jest odpowiedzialnych za co najmniej jedno dziecko, w porównaniu do 39% respondentów w zakwaterowaniu zbiorowym. Tylko 29% osób goszczonych przez lokalne rodziny (w tym krewnych, przyjaciół lub osoby niebędące krewnymi) zgłosiło posiadanie dzieci.
- Rekomendacje: Projektowanie działań powinno obejmować strategie mające na celu dotarcie do uchodźców przebywających w prywatnych kwaterach i zaspokojenie ich potrzeb, w szczególności tych, którzy są zakwaterowani u gospodarzy; Potrzebne są dodatkowe informacje, dane i badania, aby zapewnić wgląd w wyzwania stojące przed tą grupą uchodźców; W ramach analizy istnieje potrzeba rozróżnienia typów zakwaterowania prywatnego, zamiast grupowania osób w wynajmowanych mieszkaniach z osobami przyjmowanymi, ponieważ ich potrzeby znacznie się różnią.

(Szczegółowa prezentacja w załączeniu)

Prezentacja program "Krok do Domu" dotyczącego wsparcia osób mających trudności w wynajmie mieszkania

Aleksandra Węglarz – Habitat for Humanity Poland

- Program Krok do Domu jest odpowiedzią na szereg problemów, z którymi spotykają się uchodźcy starający się wynająć mieszkanie na rynku prywatnym, między innymi komunikacja z właścicielami, zabezpieczenie środków na kaucję, zawarcie umowy na najem.
- Program wspiera osoby uciekające przed wojną na Ukrainie, które mają trudności z wynajęciem mieszkania w Polsce pomimo posiadania środków finansowych, w szczególności osoby zagrożone wykluczeniem społecznym. Program oferuje usługi mające na celu zwiększenie dostępności i łatwości wynajmu.
- Aby zakwalifikować się do programu, należy spełnić następujące (główne) kryteria:
 - Udokumentowane przekroczenie granicy przez Wnioskodawcę po 24 lutego 2022 r,
 - Aktualne miejsce zamieszkania w Polsce,
 - Gotowość do wynajmu przez co najmniej 12 miesięcy,
 - Minimalny dochód gospodarstwa domowego, w zależności od województwa (od 3000 do 4500 zł). Dla województwa lubelskiego próg wejściowy wynosi 4000 zł.
 - Przynależność do grupy szczególnie narażonej na wykluczenie mieszkaniowe.
- Uczestnicy programu mają za zadanie proaktywnie poszukiwać zakwaterowania, w tym: przeglądać oferty, komunikować się z wynajmującymi i Habitat Poland, oglądać mieszkania i dążyć do zawarcia umowy.
- Wsparcie ze strony Habitat for Humanity obejmuje następujące elementy:
 - Zdalne usługi Agenta Nieruchomości
 - Dofinansowanie do usług Agenta Nieruchomości
 - Wsparcie w podpisywaniu umowy najmu
 - Ubezpieczenie dla uczestnika programu i właściciela mieszkania

- Dofinansowanie kaucji
- Częściowe dofinansowanie do czynszu
- Dofinansowanie usług dodatkowych, po konsultacji ze specjalistą: kursy językowe, szkolenia zawodowe, opieka nad dziećmi, itp.,
- Wsparcie informacyjne i skierowania do instytucji pomocowych.

(Szczegółowa prezentacja w załączeniu)

Program Cash for Rent w województwie lubelskim

Ewelina Bury – Lubelski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża

- Program Cash for Rent jest realizowany w partnerstwie pomiędzy Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Administracji, Polskim Czerwonym Krzyżem oraz Polskim Centrum Pomocy Międzynarodowej. Projekt jest 2-letni i jest prowadzony ogólnopolsko.
- Kryteria: PESEL UKR oraz zakwaterowanie w miejscu zbiorowego zakwaterowania w dniu przystąpienia do programu.
- W województwie lubelskim program zakłada objęcie wsparciem następującej liczby osób:
 - Wyprowadzenie z miejsc zbiorowego zakwaterowania – 398 osób
 - Zapewnienie doradztwa zawodowego – 265 osób
 - Zapewnienie nauki języka polskiego – 99 osób
 - Kursy / warsztaty integracyjne- 3000 osób (wskaźnik ogólnopolski)
- Wsparcie w zakwaterowaniu obejmuje dofinansowanie do czynszu i kaucji na okres 6 miesięcy. Średnia wartość całkowita dla rodziny wynosi ok 13 000 zł. Kwota dofinansowania zależy od wielkości i składu gospodarstwa domowego, a poziom dofinansowania stopniowo maleje od 2 do 6 miesiąca.
- Program zakłada fakultatywnie możliwość wsparcia w postaci otrzymania bonów na wyposażenie mieszkania oraz możliwość pokrycia kosztów przeprowadzki.
- Dodatkowymi elementami programu są kursy językowe, tłumaczenia przysięgłe, nostryfikacja dokumentów oraz testy badające kompetencje.
- Projekt zakłada działania integracyjne, w tym wydarzenia integracyjne, warsztaty związane z poznawaniem polskiej kultury, kluby polsko-ukraińskie.
- Wsparcie w wyprowadzaniu z miejsc zbiorowego zakwaterowania obejmuje pomoc w szukaniu mieszkań i przygotowywaniu umowy o najem, zachęcanie mieszkańców obiektów zbiorowego zakwaterowania do udziału w wydarzeniach integracyjnych, wsparcie w korzystaniu z usług publicznych.
- Program Cash for Rent jest skierowany wyłącznie do osób zakwaterowanych w miejscach zbiorowego zakwaterowania w ramach art. 12, nie jest skierowany do osób przebywających w zakwaterowaniu prywatnym w ramach art. 13.

(Szczegółowa prezentacja w załączeniu)

Wspólna analiza i dyskusja członków LGK na temat wyzwań i możliwości związanych z potencjalnym brakiem kontynuacji art. 13 Ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego kraju (program 40+)

- Członkowie Lubelskiej Grupy Koordynacyjnej przeprowadzili dyskusję dotyczącą technicznych założeń poszczególnych programów pomocowych, a także różnic między nimi i zalet ich elementów.
- W projektowaniu przyszłych działań oraz refleksją nad wdrażaniem nowelizacji ustawy należy uwzględnić liczbę 1273 osób, które od 1 lipca 2024 potencjalnie stracą możliwość zakwaterowania w mieszkaniach prywatnych. Dodatkowo, z raportu IOM wynika, że 80% osób mieszkających w zakwaterowaniu prywatnym (nie należącym do członków rodziny), nie jest w stanie zapewnić środków finansowych na wynajem mieszkań na rynku komercyjnym powyżej 1000 zł miesięcznie. Biorąc pod uwagę analizę przeprowadzoną w pierwszej części spotkania, niepokojąca jest potrzeba znalezienia rozwiązań mieszkaniowych w krótkim odstępie czasu.

Światowy Dzień Uchodźcy 2024. Wspólny kalendarz wydarzeń

Kamil Raczyński – UNHCR

- W tym roku Światowy Dzień Uchodźcy koncentruje się na solidarności z uchodźcami - na świecie, w którym uchodźcy są mile widziani. Hasło: „Dla świata, w którym uchodźcy są mile widziani”.
- W przygotowaniach jest wspólny plakat obejmujący ok 20 wydarzeń w Lublinie, Zamościu, Janowie Lubelskim i Białej Podlaskiej. UNHCR przygotowuje pakiet materiałów dla organizatorów poszczególnych wydarzeń, a także komunikat prasowy.
- Na dzień dzisiejszy w ramach Światowego Dnia Uchodźcy zaplanowane są między innymi 4 pikniki integracyjne, panel dyskusyjny, gala, wystawa fotografii, czy podświetlenie na niebiesko Areny Lublin, Placu Litewskiego i frontu Centrum Spotkania Kultur w Lublinie.

(Prezentacja w załączeniu)

AOB

Karolina Podgórska – UMCS

- Polska Akademia Nauk, Komitet Badań nad migracjami na zlecenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji prowadzi ogólnopolskie badanie, którego wyniki mają posłużyć opracowaniu Strategii Migracyjnej dla Polski. Harmonogram prac jest dostępny na stronie www ministerstwa. Proces jest nadzorowany przez Ministra Macieja Duszcyka. Jednym z narzędzi będzie ankieta badawcza skierowana do interesariuszy pracujących w obszarze migracji i integracji. Ankieta zostanie przesłana do członków Lubelskiej Grupy Koordynacyjnej w ciągu najbliższych tygodni.

Działania do wykonania

- Przygotowanie kluczowych komunikatów skierowanych do uchodźców dotyczących sposobu wdrażania zmian prawnych i organizacyjnych, a także tego, w jaki sposób mogą poszukiwać zakwaterowania w przypadku dyskontynuacji dotychczasowego.
- Stworzenie małej grupy roboczej stworzonej przez Lubelski Urząd Wojewódzki w Lublinie, kluczowe samorządy dotknięte zmianami związanymi z zakwaterowaniem oraz wybranymi organizacjami pozarządowymi, która będzie wsparciem w okresie przejściowym podczas obejmującym wejście w życie nowelizację ustawy.

Uczestnicy/czki

Imię i nazwisko	Organizacja / Instytucja	e-mail
Karolina Wójcik - Kozłowska	ADRA	
Monika Krysa	ADRA	
Tetiana Mahushak	AHF Polska	
Anna Szadkowska- Ciężka	AHF Polska	
Anna Bylicka	Bractwo Miłosierdza im. Św. Brata Alberta	
Ks. Marcin Jakubiak	Caritas Diecezji Zamojskiej	
Ks. Mieczysław Puzewicz	Centrum Wolontariatu w Lublinie	
Vadym Leontyuk	Fundacja Instytut na rzecz Państwa i Prawa	
Cezary Szczurowski	Fundacja Jana Zamojskiego	
Iryna Kostecka	Fundacja Kultury Duchowej Pogranicza	
Marta Brożyna	Fundacja Leny Grochowskiej	
Małgorzata Szreniawska	Fundacja Znam Prawo	
Agnieszka Tracz	Homo Faber	
Taras Kuzma	Homo Faber	
Ewa Rodziewicz	IOM	

Karina Padshakh	IOM
Sylwia Brzezińska	KIND Kids in Need of Defense
Zoryana Vavrynychuk	Konsulat Generalny Ukrainy w Lublinie
Mykhailo Zaskavskiy	Konsulat Generalny Ukrainy w Lublinie
Andrzej Maj	Lubelski Urząd Wojewódzki
Aneta Tkaczyk	Lubelski Urząd Wojewódzki
Beata Chodorowska	Lubelski Urząd Wojewódzki
Iwona Chlebicka	Lubelski Urząd Wojewódzki
Piotr Tomczyk	Lubelski Urząd Wojewódzki
Renata Rojek	Lubelski Urząd Wojewódzki
Ewelina Bury	Lubelski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża
Lidia Koksharova	Lubelski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża
Jarosław Stanisławczuk	Nadbużański Oddział Straży Granicznej
Magdalena Sośnia	PCPM
Ewa Chudzik	ROPS
Robert Blasik	ROPS
Filip Bujnowski	Save The Children
Wiktoria Steffen	Save The Children

Kamil Raczyński	UNHCR
Marco Procaccini	UNHCR
Barbara Litwińska	Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego
Krystian Żaba	Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego
Karolina Podgórska	UMCS

